

SCENARIUSZ LEKCJI WYCHOWAWCZEJ NA TEMAT MASS-MEDIÓW

Temat lekcji:

Media? Wybieram świadomie!

Czas przeznaczony na zajęcia: 1 godz. lekcyjna (45 minut)

Cele ogólne lekcji:

- wyrabianie nawyku krytycznej oceny zawartości przekazu medialnego;
- poznanie negatywnych aspektów mass mediów;
- uświadomienie uczniom funkcji, jaką pełnią media w codziennym życiu i możliwości uzależnienia się od nich;
- rozpoznawanie zagrożeń będących rezultatem różnego typu przekazów;

Cele szczegółowe lekcji:

- uczeń:

- zna zagrożenia płynące z przekazów medialnych i potrafi im przeciwdziałać;
- potrafi świadomie i krytycznie wybierać programy telewizyjne, radiowe oraz treści zawarte w prasie;
- konfrontuje przekaz z innymi źródłami, podchodzi do niego refleksyjnie, dokonuje jego wartościowania.

Formy pracy:

- w grupach /zespołowa
- z całą klasą
- indywidualna

Metody pracy:

- słowna – wykład, dyskusja, praca z tekstami
- burza mózgów;
- heurystyczna - problemowa

Środki dydaktyczne:

- fragmenty artykułów i tekstów informacyjnych wycięte z tekstów portali internetowych, czasopism, gazet, np. ze stron www.onet.pl, interia.pl, fakty24.pl, gazetawyborcza.pl, charaktery.eu, newsweek.pl, plotek.pl;
- jednonominutowe fragmenty filmów akcji, horrorów, science-fiction;
- fragmenty artykułów naukowych, popularnonaukowych, leksykonów, encyklopedii, słowników
- fragmenty artykułów z portali plotkarskich plotek.pl i pism kobiecych
- karteczki samoprzylepne, mazaki;

Przebieg lekcji:

1. Wychowawca rozpoczyna krótki wykład na temat mass mediów.

Telewizja, kino, prasa, radio, Internet, telefonia komórkowa – wszystkie narzędzia służące rozprzestrzenianiu się i rozwojowi kultury masowej rozwinęły się najbardziej w XX w. i od tej pory wywierają ogromny wpływ na każdego z nas. Obecnie przyszło nam żyć w czasach, w których świadomość społeczna młodzieży jest kształtowana w dużym stopniu przez media. Rodzina

wielopokoleniowa, będąca kiedyś pierwszym i najważniejszym centrum wychowania, przestaje pełnić taką funkcję. Rodzice realizują się zawodowo, przez całe dni pracują, więc młodzi ludzie sięgają do środków masowego przekazu. Mass media kreują określony obraz rzeczywistości, często nie przystający do realiów, ich zadaniem jest bowiem w większości albo rozrywka, albo przekazywanie informacji w sposób zgodny z preferowanymi opcjami politycznymi. W mediach wszechobecna jest przemoc, agresja słowna i fizyczna, pokazywane są sceny przesycone wybujałą erotyką oraz programy, w których uprzedmiotowiona zostaje kobieta, a więź międzyludzka sprowadza się do seksu. Oczywiście dzięki mediom otworzyły się nowe możliwości zdobywania wiedzy, nauki, poznawania świata, zaspokajania potrzeb związanych z rozrywką, edukacją, nawiązywania kontaktów na forach internetowych. Młodemu ludziom trudno jest jednak dokonywać świadomych wyborów, często nie potrafią wybierać przekazywanych treści i poznawać w sposób refleksyjny, wartościować ich i weryfikować. Jednak to, czy media będą oddziaływać na nas negatywnie czy pozytywnie, nie zależy od samych nadawców, ale przede wszystkim od nas, odbiorców. Od naszej postawy względem przekazywanych przez media treści, od waszej dojrzałości i opiniotwórczej niezależności.

2. Prowadzący dzieli klasę na cztery grupy i każdej z nich rozdaje inne treści:

- a) treści przekazujące informacje, niektóre z podtekstem opiniotwórczym (gazeta.pl, fakty.pl, onet.pl lub inne);
- b) fragmenty filmów akcji, horrorów, fantastyki zawierające sceny przemocy, agresję słowną i fizyczną;
- c) fragmenty artykułów z portali plotkarskich plotek.pl i pism kobiecych;
- d) fragmenty artykułów naukowych, popularnonaukowych, leksykonów, encyklopedii, słowników.

Każda grupa ma za zadanie:

- określić intencje nadawcy,
- określić funkcję tekstu: informatywna (zawiera przede wszystkim informacje prezentowane w sposób obiektywny); ekspresyjna (służy do wyrażania uczuć, stanów emocjonalnych); impresyjna (dąży do kształtowania postaw i zachowań odbiorcy); poetycka (teksty artystyczne);
- wybrać elementy, które zostały użyte do przekazania treści w sposób kształtujący odbiorcę;

Uczniowie pracują w grupach, po czym liderzy prezentują wyniki prac, mówią o swoich spostrzeżeniach dotyczących oddziaływania mediów na odbiorców.

3. Prowadzący prosi, by uczniowie wymienili negatywne skutki oddziaływania mass mediów na młodego człowieka, dziecko. Najważniejsze sprawy zostają zapisane na tablicy. Warto uwzględnić np.: zmiany psychiczne, obojętność na cudze cierpienie, krzyk, agresję, brak rozróżnienia między tym, co się dzieje na ekranie, a tym, czego nie wolno robić w realnym świecie, używanie wulgaryzmów, naśladowanie zachowań bohaterów filmów, znieczulica, cynizm, ukształtowanie się niewłaściwej postawy / poglądów na świat.

4. Prowadzący rozdaje uczniom samoprzylepne karteczki, na których każdy ma napisać odpowiedź na pytanie:

Co można uczynić, by nie wpaść w pułapkę mass mediów? Jak bronić się przed tym zagrożeniem? Czy wierzy w wszystkim napływającym informacjom?

Młodzież może zapisywać wszystkie pomysły (czas 5 minut). Karteczki zostają przyklejone do tablicy, odczytuje je wychowawca. Klasa ustosunkowuje się do każdego pomysłu, np. krytyczne patrzenie na newsy i napływające z różnych stron informacje, konfrontowanie wiadomości z różnymi źródłami; trzeba wybierać świadomie filmy i programy telewizyjne, wykazywać wrażliwość społeczną, być nieufnym, korzystać z rad rodziców, osób doświadczonych, czytać recenzje filmowe, być asertywnym.

5. Na zakończenie prowadzący rozdaje uczniom karteczki z jednego z kolorowych magazynów z programem telewizyjnym na następny dzień (poszczególne tytuły zostały opisane w formie krótkich recenzji). Ich zadaniem jest podkreślenie pozycji najbardziej wartościowych. Wybrani uczniowie prezentują wyniki pracy i odpowiadają na pytanie, dlaczego wybrali te a nie inne programy. Co uznają za najbardziej wartościowe? W jaki sposób oglądane programy / filmy mogą ich wzbogacić?